ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

16. prosince 2008 *

Ve věci C-73/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Korkein hallinto-oikeus (Finsko) ze dne 8. února 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 12. února 2007, v řízení

**Tietosuojavaltuutettu**

proti

**Satakunnan Markkinapörssi Oy,**

**Satamedia Oy,**

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts a A. Ó Caoimh, předsedové senátů, P. Kūris, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, J. Klučka, U. Lõhmus a E. Levits (zpravodaj), soudci,

* Jednací jazyk: finština.

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. února 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy, P. Vainiem, lakimies,

– za finskou vládu J. Heliskoskim, jako zmocněncem,

– za estonskou vládu, L. Uibem, jako zmocněncem,

– za portugalskou vládu L. I. Fernandesem a C. Vieira Guerra, jako zmocněnci,

– za švédskou vládu A. Falk a K. Petkovskou, jako zmocněnkyněmi,

– za Komisi Evropských společenství C. Dockseyem a P. Aaltem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 8. května 2008,

vydává tento

**Rozsudek**

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355, dále jen „směrnice“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi tietosuojavaltuutettu (veřejný ochránce práv pověřený ochranou údajů) a tietosuojalautakunta (komise pro ochranu údajů) ve věci činností zpracování osobních údajů vykonávaných společnostmi Satakunnan Markkinapörssi Oy (dále jen „Markkinapörssi“) a Satamedia Oy (dále jen „Satamedia“).

## Právní rámec

*Právní úprava Společenství*

3 Jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 směrnice, je jejím cílem ochrana základních práv a svobod fyzických osob, zejména jejich soukromí, v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

4 Článek 1 odst. 2 směrnice stanoví:

„Členské státy nemohou omezit ani zakázat volný pohyb osobních údajů mezi členskými státy z důvodů ochrany zajištěné podle odstavce 1.“

5 Článek 2 směrnice, nazvaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚osobními údaji‘ veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné [fyzické] osobě (subjekt údajů); identifikovatelnou osobou se rozumí osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména s odkazem na identifikační číslo nebo na jeden či více zvláštních prvků její fyzické, fyziologické, psychické, ekonomické, kulturní nebo sociální identity;

b) ‚zpracováním osobních údajů‘ (‚zpracování‘) jakýkoli úkon nebo soubor úkonů s osobními údaji, které jsou prováděny pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenávání, uspořádávání, uchovávání, přizpůsobování nebo pozměňování, vyhledávání, konzultace, použití, sdělení prostřednictvím přenosu, šíření nebo jakékoli jiné zpřístupnění, srovnání či kombinování, jakož i blokování, výmaz nebo likvidace;

c) ‚rejstříkem osobních údajů‘ (‚rejstřík‘) jakýkoli uspořádaný soubor osobních údajů přístupných podle určených kritérií, ať již je tento soubor centralizován, decentralizován nebo rozdělen podle funkčního či zeměpisného hlediska;

[…]“

6 Článek 3 směrnice vymezuje rozsah působnosti této směrnice takto:

„1. Tato směrnice se vztahuje na zcela nebo částečně automatizované zpracování osobních údajů, jakož i na neautomatizované zpracování osobních údajů, které jsou obsaženy v rejstříku nebo do něj mají být zařazeny.

2. Tato směrnice se nevztahuje na zpracování osobních údajů:

– prováděné pro výkon činností, které nespadají do oblasti působnosti práva Společenství a jsou uvedeny v hlavě V a VI Smlouvy o Evropské unii, a v každém případě na zpracování, které se týká veřejné bezpečnosti, obrany, bezpečnosti státu (včetně hospodářské stability státu, pokud jsou tato zpracování spojená s otázkami bezpečnosti státu) a činnosti státu v oblasti trestního práva,

– prováděné fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností.“

7 Vztah mezi ochranou osobních údajů a svobodou projevu je upraven článkem 9 směrnice, nazvaným „Zpracování osobních údajů a svoboda projevu“, následujícím způsobem:

„Členské státy stanoví pro zpracování osobních údajů prováděné výlučně pro účely žurnalistiky nebo uměleckého či literárního projevu, odchylky a výjimky z této kapitoly a z kapitol IV a VI, pouze pokud se ukáží jako nezbytné pro uvedení práva na soukromí do souladu s předpisy upravujícími svobodu projevu.“

8 V této souvislosti zní bod 37 odůvodnění směrnice takto:

„(37) vzhledem k tomu, že zpracování osobních údajů pro účely žurnalistiky nebo uměleckého či literárního vyjádření, zejména v audiovizuální oblasti, by mělo opravňovat k výjimce z některých ustanovení této směrnice nebo k jejich omezení v míře nezbytné pro vytvoření souladu základních práv jednotlivců se svobodou projevu, zejména se svobodou získávat nebo sdělovat informace tak, jak to zejména zaručuje článek 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; že tedy přísluší členským státům, aby pro účely udržování rovnováhy mezi základními právy stanovily nezbytné výjimky a omezení, pokud jde o obecná opatření týkající se oprávněnosti zpracování údajů, o opatření týkající se předávání údajů do třetích zemí a pravomocí orgánů dozoru, aniž by nicméně stanovily výjimky z opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování; že by bylo rovněž vhodné svěřit alespoň příslušnému orgánu dozoru v této oblasti některé pravomoci dodatečně [vykonávané *a posteriori*], které budou spočívat například v pravidelném zveřejňování zprávy nebo v předávání věcí soudním orgánům.“

9 Článek 13 směrnice, nazvaný „Výjimky a omezení“, stanoví:

„1. Členské státy mohou přijmout legislativní opatření s cílem omezit rozsah povinností a práv uvedených v čl. 6 odst. 1, v článku 10, v čl. 11 odst. 1 a v článcích 12 a 21, pokud toto omezení představuje opatření nezbytné pro zajištění:

a) bezpečnosti státu;

[…]“

10 Článek 17 směrnice, nazvaný „Bezpečnost zpracování“, uvádí:

„1. Členské státy stanoví, že správce musí přijmout vhodná technická a organizační opatření na ochranu osobních údajů proti náhodnému nebo nedovolenému zničení, náhodné ztrátě, [neoprávněným] úpravám, neoprávněnému sdělování nebo přístupu, zejména pokud zpracování zahrnuje předávání údajů v síti, jakož i proti jakékoli jiné podobě nedovoleného zpracování.

Tato opatření mají zajistit, s ohledem na stav techniky a na náklady na jejich provedení, přiměřenou úroveň bezpečnosti odpovídající rizikům vyplývajícím ze zpracování údajů a z povahy údajů, které mají být chráněny.

2. Členské státy stanoví, že správce, pokud je toto zpracování prováděno na jeho účet, si musí zvolil zpracovatele poskytujícího dostatečné záruky s ohledem na technická bezpečnostní opatření a organizační opatření usměrňující zpracování, jež má být provedeno, a že musí dbát na dodržování těchto opatření.

[…]“

*Vnitrostátní právní úprava*

11 Článek 10 odst. 1 Ústavy [perustuslaki (731/1999)] ze dne 11. června 1999 stanoví:

„Soukromí, čest a nedotknutelnost obydlí každého jsou zaručeny. Podrobnosti ochrany osobních údajů stanoví zákon.“

12 Podle článku 12 Ústavy:

„Každý má právo na svobodu projevu. Svoboda projevu zahrnuje právo vyjadřovat se, zveřejňovat a přijímat informace, názory a jiná sdělení bez předchozího omezení. Výkon svobody projevu upravuje blíže zákon. […]

Dokumenty a jiné záznamy ve vlastnictví orgánů jsou veřejné, pokud jejich sdělování není z naléhavých důvodů zákonem zvláště omezeno. Každý má právo získat informace o veřejných dokumentech a záznamech."

13 Zákon o osobních údajích [henkilötietolaki (523/1999)] ze dne 22. dubna 1999, provádějící směrnici do vnitrostátního práva se vztahuje na zpracování těchto údajů (čl. 2 odst. 1), s výjimkou jmenných rejstříků, které obsahují pouze údaje, jež již byly jako takové zveřejněny ve sdělovacích prostředích (čl. 2 odst. 4). Na zpracování osobních údajů pro redakční, umělecké nebo literární účely se použije pouze z části (čl. 2 odst. 5).

14 Článek 32 zákona o osobních údajích stanoví, že osoba odpovědná za zpracování údajů musí přijmout nezbytná technická a organizační opatření na ochranu osobních údajů před neoprávněným přístupem, zničením, změnou, náhodným či protiprávním předáním nebo přenosem nebo jakýmkoli jiným nezákonným zpracováním.

15 Zákon o veřejném charakteru činností veřejných orgánů [laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)] ze dne 21. května 1999 rovněž upravuje přístup k informacím.

16 Podle čl. 1 odst. 1 zákona o veřejném charakteru činností veřejných orgánů je obecným pravidlem, že dokumenty uvedené v tomto zákoně jsou veřejné.

17 Článek 9 uvedeného zákona stanoví, že každý má právo se seznámit s veřejnými dokumenty uvedených orgánů.

18 Článek 16 odst. 1 téhož zákona vymezuje podmínky přístupu k takovým dokumentům. Toto ustanovení stanoví, že veřejné orgány sdělí obsah dokumentu ústně, poskytnou dokument ve svých prostorách k nahlédnutí a vyhotovení kopie nebo vyslechnutí nebo dokument může být předán ve formě kopie nebo výtisku.

19 Odstavec 3 tohoto článku stanoví podmínky, za kterých mohou být sdělovány údaje z rejstříku osobních údajů vedeného u veřejného orgánu:

„Osobní údaje z rejstříku osobních údajů mohou být, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, předány ve formě kopie nebo výpisu nebo v elektronické formě, pokud je příjemce podle předpisů o ochraně osobních údajů oprávněn takové údaje uchovávat a zpracovávat. Za účelem přímého uplatnění v marketingu a pro průzkumy mínění, stejně jako pro průzkumy trhu, však mohou být osobní údaje poskytovány pouze tehdy, pokud je tak zvláště stanoveno nebo pokud s tím dotčená osoba vyslovila souhlas."

20 Předkládající soud poukázal na to, že zákon o veřejném charakteru a utajování daňových údajů [laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999)] ze dne 30. prosince 1999 má přednost před zákonem o osobních údajích a zákonem o veřejném charakteru činností veřejných orgánů.

21 Podle článku 2 tohoto zákona se ustanovení zákona o veřejném charakteru činností veřejných orgánů a zákona o osobních údajích vztahují na daňové dokumenty a daňové údaje, pokud zákon nestanoví něco jiného.

22 Článek 3 téhož zákona uvádí:

„Daňové údaje jsou za podmínek stanovených tímto zákonem veřejné.

Každý má právo se za podmínek stanovených zákonem o veřejném charakteru činností veřejných orgánů seznámit s veřejnými daňovými dokumenty daňových úřadů, pokud z tohoto zákona nevyplývá něco jiného."

23 Podle čl. 5 odst. 1 uvedeného zákona jsou veřejnými daňovými údaji zpracovávanými v každoročně prováděném výměru daně z příjmu, jméno daňového poplatníka, jeho datum narození a obec, v níž má bydliště. Kromě toho jsou veřejnými rovněž následující údaje o:

„1. příjmu z výdělečné činnosti, který je zdaněn v rámci státních daní;

2. příjmu z kapitálu a příjmu z majetku, které jsou zdaněny v rámci státních daní;

3. příjmu, který je zdaněn v rámci obecních daní;

4. daň z příjmu a daň z majetku stejně jako celková výše stanovených daní a poplatků.

[…]“

24 A konečně kapitola 24 odst. 8 trestního zákona (rikoslaki ve znění zákona 531/2000) stanoví trestní sankce za zpřístupnění informací, které zasahuje do soukromí. Takto bude potrestán ten, kdo zpřístupní prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků nebo jiným způsobem většímu počtu osob informace, náznaky informací nebo obrazový materiál, které se dotýkají soukromí jiné osoby, pokud takové jednání může poškozenému způsobit škodu nebo jinou újmu nebo snížit jeho obecnou vážnost.

**Spor v původním řízení a předběžné otázky**

25 Již řadu let shromažďuje Markkinapörssi u finských daňových úřadů veřejné údaje za účelem každoročního zveřejnění výběru z těchto údajů v regionálních vydáních časopisu *Veropörssi*.

26 Údaje obsažené v těchto publikacích zahrnují jméno a příjmení asi 1,2 milionu fyzických osob, jejichž příjmy přesahovaly určité hranice, jakož i částku jejich příjmů z kapitálu, výdělečné činnosti a informace týkající se daní z jejich majetku s přesností na 100 eur. Tyto údaje jsou sdělovány v rámci abecedně řazeného seznamu a seřazeny podle obcí a příjmových kategorií.

27 Podle předkládajícího rozhodnutí Markkinapörssi uvádí, že uvedené osobní údaje mohou být z časopisu *Veropörssi* na žádost bezúplatně staženy.

28 Ačkoli tento časopis obsahuje rovněž články, shrnutí, jakož i inzeráty, jeho hlavním cílem je zveřejňování daňových osobních údajů.

29 Společnost Markkinapörssi přenechala osobní údaje uveřejněné v časopise *Veropörssi* společnosti Satamedia, vlastněné stejnými akcionáři, na CD-ROM za účelem jejich rozšíření pomocí systému SMS. Za tímto účelem podepsaly obě společnosti smlouvu s mobilní telefonní společností, která na účet společnosti Satamedia zpřístupnila SMS službu, umožňující uživatelům mobilních telefonů přijímat na své telefonní přístroje, proti platbě ve výši přibližně 2 eura, informace uveřejněné v časopise *Veropörssi*. Osobní údaje jsou na žádost z této služby staženy.

30 Tietosuojavaltuutettu a tietosuojalautakunta, finské orgány pověřené ochranou údajů, kontrolují zpracovávání osobních údajů a mají za podmínek stanovených zákonem o osobních údajích rozhodovací pravomoc.

31 V důsledku stížností jednotlivců uplatňujících porušení svého soukromí požádal tietosuojavaltuutettu, pověřený vyšetřováním činnosti společností Markkinapörssi a Satamedia, dne 10. března 2004 komisi tietosuojalautakunta, aby těmto společnostem zakázala pokračovat v činnostech týkajících se zpracovávání dotčených osobních údajů.

32 Poté, co tietosuojalautakunta tuto žádost zamítla, podal tietosuojavaltuutettu žalobu u Helsingin hallinto-oikeus (správní soud v Helsinkách), který žalobu rovněž zamítl. Tietosuojavaltuutettu tedy podal kasační opravný prostředek u Korkein hallinto-oikeus.

33 Předkládající soud vyzdvihuje, že kasační opravný prostředek podaný tietosuojavaltuutettu se netýká předávání údajů ze strany finských daňových úřadů. Rovněž uvádí, že veřejný charakter dotčených daňových údajů není zpochybňován. Naproti tomu má pochybnosti ohledně pozdějšího zpracovávání těchto údajů.

34 Za těchto podmínek se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je možné za ‚zpracování osobních údajů' ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice […] považovat činnost, při které:

a) jsou údaje o příjmech z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o majetku fyzických osob shromažďovány v rámci veřejných dokumentů finančních úřadů a zpracovávány za účelem jejich zveřejnění,

b) zveřejněny v abecedním pořadí a podle příjmových kategorií ve formě podrobných seznamů sestavených podle obcí,

c) předány na CD ROM k využití pro komerční účely,

d) zpracovány v rámci služby SMS, jež uživatelům mobilních telefonů, po zaslání SMS se jménem a obcí bydliště určité osoby, umožňuje obdržet údaje o příjmech této osoby z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o jejím majetku?

2) Je třeba směrnici […] vykládat v tom smyslu, že jednotlivé činnosti uvedené výše v otázce 1 pod písmeny a) až d) mohou být považovány za ‚zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky' ve smyslu článku 9 směrnice, pokud se přihlédne k tomu, že údaje, které byly shromážděny a které se týkají více než milionu daňových poplatníků, pocházejí z dokumentů, které jsou veřejné podle vnitrostátních právních předpisů o přístupu k informacím? Je pro posouzení věci relevantní skutečnost, že hlavním účelem této činnosti je zveřejnění předmětných údajů?

3) Je třeba článek 17 směrnice […] ve spojení se zásadami a účelem směrnice vykládat v tom smyslu, že brání zveřejnění údajů, které byly shromážděny pro účely žurnalistiky, a jejich předání ke zpracování pro komerční účely?

4) Je možné směrnici […] vykládat v tom smyslu, že jmenné rejstříky, jež obsahují pouze informace, které již byly jako takové zveřejněny ve sdělovacích prostředcích, nespadají vůbec do působnosti této směrnice?“

**K předběžným otázkám**

*K první otázce*

35 Je třeba konstatovat, že údaje, na něž je zaměřena tato otázka, které se týkají příjmení a jména určitých fyzických osob, jejichž příjem přesahuje určité hranice, jakož i, s přesností na 100 eur, zejména částky jejich příjmů z výdělečné činnosti a kapitálu, představují osobní údaje ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice, neboť se jedná o „informace o identifikované nebo identifikovatelné [fyzické] osobě“ (viz rovněž rozsudek ze dne 20. května 2003, Österreichischer Rundfunk a další, C-465/00, C-138/01 a C-139/01, Recueil, s. I-4989, bod 64).

36 Poté postačí konstatovat, že ze samotného znění definice obsažené v čl. 2 písm. b) směrnice jasně vyplývá, že činnost uvedená v této otázce spadá pod definici „zpracovávání osobních údajů“ ve smyslu tohoto ustanovení.

37 Na první otázku je tudíž třeba odpovědět, že čl. 3 odst. 1 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že činnost, při které jsou údaje o příjmech z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o majetku fyzických osob:

– shromažďovány ve veřejných dokumentech finančních úřadů a zpracovávány za účelem jejich zveřejnění,

– zveřejněny v abecedním pořadí a podle příjmových kategorií ve formě podrobných seznamů sestavených podle obcí,

– předány na CD ROM k využití pro komerční účely,

– zpracovány v rámci služby SMS, jež uživatelům mobilních telefonů, po zaslání SMS se jménem a obcí bydliště určité osoby, umožňuje obdržet údaje o příjmech této osoby z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o jejím majetku,

musí být považována za „zpracování osobních údajů“ ve smyslu tohoto ustanovení.

*Ke čtvrté otázce*

38 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat na druhém místě, je, zda takové činnosti spočívající ve zpracování osobních údajů, jako jsou činnosti uvedené v první otázce pod písmeny c) a d), týkající se jmenných rejstříků, jež obsahují pouze informace, které již byly jako takové zveřejněny ve sdělovacích prostředcích, spadají do působnosti směrnice.

39 V tomto ohledu se směrnice podle svého čl. 3 odst. 2 nevztahuje na zpracování osobních údajů ve dvou případech.

40 První případ se týká zpracování osobních údajů prováděného pro výkon takových činností, které nespadají do oblasti působnosti práva Společenství, jaké jsou uvedeny v hlavě V a VI Smlouvy o Evropské unii, a v každém případě zpracování, které se týká veřejné bezpečnosti, obrany, bezpečnosti státu (včetně hospodářské stability státu, pokud jsou tato zpracování spojená s otázkami bezpečnosti státu) a činnosti státu v oblasti trestního práva.

41 Tyto činnosti, uváděné příkladmo v první odrážce tohoto ustanovení, jsou v každém případě činnostmi vlastními státům nebo státním orgánům a nesouvisejícími s oblastmi činnosti jednotlivců. Jsou určeny k vymezení rozsahu působnosti výjimky stanovené v uvedeném ustanovení, takže se tato výjimka uplatní pouze na činnosti, které tam jsou takto výslovně zmíněny nebo které mohou být zařazeny do téže kategorie (*eiusdem generis*) (viz rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Lindqvist, C-101/01, Recueil, s. I-12971, body 43 a 44).

42 Takové činnosti zpracování osobních údajů, které byly uvedeny v první otázce pod písmeny c) a d) se přitom týkají činností soukromých společností. Tyto činnosti nikterak nespadají do rámce činností vymezených orgány veřejné moci k ochraně veřejné bezpečnosti. Takové činnosti nemohou být tudíž postaveny na roveň těm, které jsou uvedeny v čl. 3 odst. 2 směrnice (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 30. května 2006, Parlament v. Rada, spojené věci C-317/04 a C-318/04, Sb. rozh. s. I-4721, bod 58).

43 Co se týče druhého případu, upraveného v druhé odrážce tohoto ustanovení, jsou bodě 12 odůvodnění směrnice, který se týká této výjimky, uvedeny jakožto příklady zpracování údajů prováděného fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností, korespondence nebo vedení adresáře.

44 Z toho plyne, že tato druhá výjimka musí být vykládána tak, že se vztahuje výhradně na činnosti spadající do rámce soukromého či rodinného života jednotlivců (viz výše uvedený rozsudek Lindqvist, bod 47). Tak tomu zjevně není, pokud jde o činnosti Markkinapörssi a Satamedia, jejichž předmětem je seznámit se shromážděnými údaji neurčitý počet osob.

45 Je tudíž nutno dospět k závěru, že takové činnosti spočívající ve zpracování osobních údajů, jako jsou činnosti uvedené v první otázce pod písmeny c) a d), nespadají do žádného z případů uvedených v čl. 3 odst. 2 směrnice.

46 Mimoto je třeba uvést, že směrnice nestanoví žádné dodatečné omezení rozsahu své působnosti.

47 V tomto ohledu poukázala generální advokátka v bodě 125 svého stanoviska na to, že článek 13 směrnice připouští výjimky pouze z určitých ustanovení této směrnice, mezi něž článek 3 nepatří.

48 A konečně je třeba poukázat na to, že obecná výjimka z použití směrnice ve prospěch zveřejněných údajů by směrnici zbavila ve značném rozsahu jejího významu. Členským státům by totiž postačilo údaje zveřejnit, aby je vyňaly z ochrany stanovené směrnicí.

49 Na čtvrtou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že takové činnosti zpracování osobních údajů, jako jsou činnosti uvedené v první otázce pod písmeny c) a d), týkající se rejstříků veřejných orgánů s osobními údaji, které zahrnují pouze informace, které již byly jako takové zveřejněny ve sdělovacích prostředích, spadají do působnosti směrnice.

*Ke druhé otázce*

50 Podstatou druhé předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda článek 9 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že činnosti uvedené v první otázce pod písmeny a) až

d), týkající se údajů z veřejných dokumentů podle vnitrostátních právních předpisů, musí být považovány za zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky. Tento soud uvádí, že žádá objasnění otázky, zda je pro posouzení věci relevantní skutečnost, že hlavním účelem této činnosti je zveřejnění předmětných údajů.

51 Úvodem je třeba uvést, že podle ustálené judikatury musí být ustanovení směrnice vykládána s ohledem na cíl, který směrnice sleduje, a na systém, který zavádí (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. září 2008, Caffaro, C-265/07, Sb. rozh. s. I-7085, bod 14).

52 V tomto ohledu je nesporné, jak vyplývá z článku 1 směrnice, že je jejím cílem, aby členské státy při plném umožnění volného pohybu osobních údajů zajišťovaly ochranu základních práv a svobod fyzických osob, zejména jejich soukromí, v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

53 Tento cíl však nelze sledovat bez přihlédnutí ke skutečnosti, že uvedená základní práva je třeba do určité míry uvést do souladu se základním právem svobody projevu.

54 Takové uvedení do souladu je stanoveno v článku 9 směrnice. Jak vyplývá zejména z bodu 37 odůvodnění směrnice, její článek 9 sleduje cíl uvést do souladu dvě základní práva, tedy jednak ochranu soukromí, a jednak svobodu projevu. Tento úkol přísluší členským státům.

55 Pro účely uvedení těchto dvou „základních práv“ do souladu ve smyslu směrnice, jsou členské státy vyzývány, aby stanovily určité výjimky či omezení ochrany údajů, a tedy základního práva na soukromí stanoveného v kapitolách II, IV a VI této směrnice. Tyto výjimky musí být učiněny pouze pro účely žurnalistiky nebo uměleckého či literárního vyjádření, jež spadají do základního práva svobody projevu, a pouze v tom rozsahu, v němž se ukazují být nezbytné pro uvedení práva na soukromí do souladu s pravidly upravujícími svobodu projevu.

56 Aby se zohlednil význam, jenž má svoboda projevu v každé demokratické společnosti, je třeba jednak vykládat s ní související pojmy, včetně pojmu „žurnalistika“, široce. Krom toho, aby bylo dosaženo rovnováhy mezi oběma základními právy, ochrana základního práva na soukromí vyžaduje, aby se výjimky či omezení ochrany údajů stanovené ve výše uvedených kapitolách směrnice prováděly v mezích toho, co je naprosto nezbytné.

57 V této souvislosti je třeba vycházet z následujících skutečností.

58 Zaprvé, jak poznamenala generální advokátka v bodě 65 svého stanoviska a jak vyplývá z přípravných prací na směrnici, odchylky a výjimky stanovené v článku 9 směrnice se nevztahují pouze na provozovatele sdělovacích prostředků, ale také na všechny osoby, které jsou činné v oblasti žurnalistiky.

59 Zadruhé, skutečnost, že by zveřejnění veřejných údajů bylo vázáno na výdělečný cíl *a priori* nevylučuje, aby bylo považováno za činnost „výlučně pro účely žurnalistiky“. Jak

uvádějí Markkinapörssi a Satamediadans ve svých vyjádřeních a generální advokátka v bodě 82 svého stanoviska, všechny podniky totiž svou činností usilují o dosažení zisku. Určitý obchodní úspěch může být dokonce podmínkou *sine qua non* pro profesionálního žurnalistu.

60 Zatřetí, je třeba přihlédnout k vývoji a rozšíření prostředků komunikace a šíření informací. Jak bylo uvedeno zejména švédskou vládou, nosič, jehož pomocí jsou zpracovávané údaje předávány, ať již klasický, jako je papír či kmitočtové vlny, nebo elektronický, jako je internet, není určující pro posouzení, zda se jedná o činnost „výlučně pro účely žurnalistiky".

61 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že takové činnosti, jako ve věci v původním řízení, týkající se údajů pocházejících z dokumentů, které jsou podle vnitrostátních právních předpisů veřejné, mohou být kvalifikovány jako „činnosti žurnalistiky", jestliže je jejich účelem zpřístupnit veřejnosti informace, názory či myšlenky, ať již je způsob přenosu jakýkoli. Nejsou vyhrazeny provozovatelům sdělovacích prostředků a mohou být spojeny s výdělečným účelem.

62 Na druhou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že článek 9 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že činnosti uvedené v první otázce pod písmeny a) až d), týkající se údajů pocházejících z dokumentů, které jsou podle vnitrostátních právních předpisů veřejné, musí být považovány za zpracování osobních údajů „výlučně pro účely žurnalistiky" ve smyslu tohoto ustanovení, pokud je jediným účelem uvedených činností zpřístupnit veřejnosti informace, názory či myšlenky, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu.

*Ke třetí otázce*

63 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda je třeba článek 17 směrnice vykládat v tom smyslu, že brání zveřejnění údajů, které byly shromážděny pro účely žurnalistiky, a jejich předání ke zpracování pro komerční účely.

64 S přihlédnutím k odpovědi na druhou otázku není namístě na tuto otázku odpovídat.

**K nákladům řízení**

65 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) **Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů musí být vykládán v tom smyslu, že činnost, při které jsou údaje o příjmech z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o majetku fyzických osob:**

   – **shromažďovány ve veřejných dokumentech finančních úřadů a zpracovávány za účelem jejich zveřejnění,**

   – **zveřejněny v abecedním pořadí a podle příjmových kategorií ve formě podrobných seznamů sestavených podle obcí,**

   – **předány na CD ROM k využití pro komerční účely,**

   – **zpracovány v rámci služby SMS, jež uživatelům mobilních telefonů, po zaslání SMS se jménem a obcí bydliště určité osoby, umožňuje obdržet údaje o příjmech této osoby z výdělečné činnosti a kapitálu, jakož i o jejím majetku,**

**musí být považována za „zpracování osobních údajů“ ve smyslu tohoto ustanovení.**

2) **Článek 9 směrnice 95/46 musí být vykládán v tom smyslu, že činnosti uvedené v první otázce pod písmeny a) až d), týkající se údajů pocházejících z dokumentů, které jsou podle vnitrostátních právních předpisů veřejné, musí být považovány za zpracování osobních údajů „výlučně pro účely žurnalistiky“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud je jediným účelem uvedených činností zpřístupnit veřejnosti informace, názory či myšlenky, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu.**

3) **Takové činnosti zpracování osobních údajů, jako jsou činnosti uvedené v první otázce pod písmeny c) a d), týkající se rejstříků veřejných orgánů s osobními údaji, které zahrnují pouze informace, které již byly jako takové zveřejněny ve sdělovacích prostředích, spadají do působnosti směrnice 95/46.**

Podpisy.